

Sport Psychology Studies

Sport Sciences Research Institute of Iran

Monthly Journal of Sport Psychology Studies

Winter 2024/ Vol. 12/ No. 46/ Pages 75-92

Psychological Impact of Public Sports: The Moderating Effect of Place Attachment and Cognitive Styles

Parisa Khajehdehi¹, Mohammad Taghi Aghdasi^{2*}, Behzad Behzadniya³

1. MA in Sports Psychology, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, University of Tabriz
2. Professor, Department of Motor Behaviour, Faculty of Physical Education and Sport Science, University of Tabriz

3. Assistant Professor, Department of Motor Behaviour, Faculty of Physical Education and Sport Science, University of Tabriz

Received: 11/01/2022

Khajehdehi, P; Taghi Aghdasi, M; & Behzadniya, B. (2024). Psychological Impact of Public Sports: The Moderating Effect of Place Attachment and Cognitive Styles. *Sport Psychology Studies*, 12(46), 75-92. In Persian.
DOI: 10.22089/SPSYJ.2022.12653.2307

Accepted: 21/05/2022

Abstract

This study aimed to investigate the psychological impact of public sports with the moderating effect of place attachment and cognitive styles. For this purpose, 223 athletes in public sports centers of Tabriz were selected by the convenience sampling method and completed the Goldberg General Health Questionnaire, place Attachment of Kyle et al, and the Group Embedded Figures Test (GEFT) of Vitkin et al. Since Kolmogorov-Smirnov test ($p> 0.05$) did not confirm the hypothesis of normality of the data, the data were analyzed by Spearman correlation, Kruskal-Wallis and regression with the alpha of 0.05. The results of the correlation test showed that there is a high correlation between place attachment and mental health considering the subscales. Univariate regression analysis also showed that place attachment predicts 0.95 units of mental health variable, which means predicting 95% of changes in this variable. This means that by increasing a standard deviation in the place attachment score, the mental health score will be reduced 0.97 standard deviations. On the other hand, there was no significant correlation between cognitive style and mental health of the subjects considering the subscales. The results of the Kruskal-Wallis test also showed no significant difference between three different groups of cognitive style in the scores of mental health variable by considering subscales at the 0.05 test level. Therefore, as the study's results, it can be concluded that place attachment as a modulating variable affects people's mental health scores.

Keywords: Public Sport, Cognitive Style, Place Attachment, Mental Health

* Corresponding Author: Mohammad Taghi Aghdasi, Tel: 04113393250
E-mail: t_aghdasi@tabrizu.ac.ir, <https://orcid.org/0000-0001-8921-1856>

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Abstract

Background and Purpose

In addition to physical health and weight management, exercise has many benefits for a person's mental and social health. According to the public sports mean, people should exercise regularly, at any time and place, with any person or group, as much as they want and, in any discipline they are interested in, to advantage sports (1). In this way, differences in individual characteristics between people influence howness of choosing and benefiting from public places for doing physical activities. People have significant differences in cognitive issues while solving problems and making decisions. These individual differences are cognitive styles (2). Taking into account the impact of other factors on psychological characteristics like place attachment, one of the main factors in environmental psychology (3), the present study was conducted to investigate the psychological impact of public sports with the moderating effect of spatial attachment and cognitive styles.

Materials and Methods

This study is of descriptive and correlational research. The statistical population of this research was all the athletes of public sports centers in Tabriz city. 223 people were selected from this population without considering age, gender, education, etc., and they completed the questionnaire. The inclusion criterion was the duration of regular exercise activity for more than two years in one of the public sports centers in Tabriz-Iran. By discarding distorted questionnaires, only 153 subjects were considered suitable for studying. We exploited the following tools for gathering information:

- Witkin's group embedded figures test, GEFT, designed in 1971 by Witkin, Oltman, and Raskin (4).

- Goldberg General Health Questionnaire, GHQ-28, was first designed by Goldberg in 1972 (5).

- Place attachment questionnaire (Kyle et al., 2005) contained twelve items and three components: Place identity (this park has many meanings for me), place dependence (I would not exchange sports in this park with any other entertainment), and social bonding (I have many pleasant and sweet memories of being in this park) (6).

Subsequently, statistical analysis was performed by utilizing the descriptive and inferential statistics. Descriptive statistics were used to investigate and describe variables such as frequency, mean, and standard deviation. The Kolmogorov-Smirnov test ($p>0.05$) was used to check the normality of data distribution. Correlation between variables was done through Spearman's correlation method. To examine the difference in mental health in three cognitive style groups, the Kruskal-Wallis test was used with a significance level of 0.05. Moreover, to determine the regression relationship between the predictor variable (place attachment) and the criterion variable (mental health), the statistical method of univariate linear analysis was used, considering the alpha index at a statistical value of 0.05. Analysis was performed using SSPS version 26 software at a significance level of 0.05.

Results

Based on the results of the descriptive statistics used in the current research to check the frequency of the test, out of a total of 153 subjects, 51 subjects (33.3%) have field-dependent cognitive styles, and 47 of them (30.7%) are neutral cognitive style, and 55 people (35.9%) are field-independent. Further, the Spearman correlation test results showed that the value obtained for the correlation between the cognitive style variable and the mental health variable is 0.05, which is very weak. Further, the correlation coefficient

between the cognitive style variable and mental health subscales, including physical symptoms, anxiety, social dysfunction, and depression, was obtained as 0.14, -0.06, 0.09, and -0.03, respectively. These amounts display no strong correlation. However, the correlation results between variables related to mental health (considering sub-scales) and place attachment (considering sub-scales including identity, place dependence, and social bonding) showed a correlation of -0.97 between mental health variable and place attachment, -0.76 between mental health and identity, -0.74 between mental health and place attachment, -0.82 between mental health and social bonding. All these results indicate a significant relationship between mental health and place attachment sub-scales. Significant correlation numbers between the place attachment variable and physical symptoms, place attachment and anxiety, place attachment and social dysfunction, and place attachment and depression were -0.76, -0.81, -0.64, and -0.67, respectively. The results of the Kruskal-Wallis test at the 0.05 test level showed values of 0.40, 0.12, 0.55, 0.06, and 0.94 between three different cognitive style groups, including field-independent, neutral, and field-dependent groups, and subscales of mental health variables, including physical symptoms, anxiety, social dysfunction, and depression. These results were not statistically significant. There is no significant difference between the three cognitive style groups in the variable scores of mental health and its subscales. In advance, there is a serious relationship between the variables of mental health and place attachment and the subscales of these two variables. Therefore, we also evaluated the explanatory power of the place attachment variable on mental health. According to our test method, the regression test results indicated that the place attachment variable significantly predicts the mental health of individuals. These findings show that

place attachment (independent variable) predicts 0.95 units of the mental health variable means predicting 95% of the changes in mental health. That means that with an increase of one standard deviation in the place attachment score, the mental health score will decrease by 0.97 standard deviations.

Conclusion

Based on the results, attachment to a place motivates people to attend a site (in this research, public parks were considered by the researcher) and do sports activities there. Considering the psychological effects of sports activities, this leads to the improvement of people's mental health. Therefore, the emotional relationship between a person and a place has a great impact on the choice of their presence in space. Besides, due to the unique characteristics of field-dependent and field-independent styles, we expected to observe significant relationships between the scores of mental health and cognitive style, but this expectation was not fulfilled in our study ever. It may be since the participants, due to the time-consuming nature of the test, did not spend enough precision and patience to complete the cognitive style questionnaire. While on the other hand, they have completed place attachment and mental health questionnaires with a higher attention and awareness.

Keywords: Public Sport, Cognitive Style, Place Attachment, Mental Health

Article Message

Considering the main influence of public sports and physical activity on people's mental health and the moderating effect of place attachment in this field, designers of urban spaces and public parks should consider place attachment in the design of public areas to increase the participation of people in sports activities. Additionally, it is suggested to the public sports officials to participate in

increasing public participation in sports by increasing the number of public sports stations. If these stations could influence the feeling of attachment to the place, society will benefit from the significant psychological effects of sports and physical activity.

Reference

1. Nakhaei Niazi A, Khorami Khoramabadi G & Abbasnejad I. Investigation on motivations and barriers for tendency to the "sports for all" among the students of State, Payame Noor and Islamic Azad Universities of Mashhad. *Journal of Sport Management and Motor Behavior.* (2019). 15(30): 411-420. (In Persian)
2. Azizi H & Hoseini F. Effect of external and internal focus of attention instructions in field dependence and independence on performance and learning of dart throwing. *Motor Behavior.* (2016). 7(22): 131-148. (In Persian)
3. Boley B. B, Strzelecka M, Yeager E. P, Ribeiro M. A, Aleshinloye K. D, Woosnam K. M & Mimbs B. P. Measuring place attachment with the Abbreviated Place Attachment Scale (APAS). *Journal of Environmental Psychology.* (2021). 74: 101-577.
4. Rajaei M, Safavi S & Movahedi A. R. The Effect of Practice with Ebbinghaus' Illusion (Large target Perception-Small Target Perception) in Field Dependence and Field Independence Individuals on a Targeting Skill Performance. *Motor Behavior.* (2020). 12(39): 33-50. (In Persian)
5. Taghavi S. Validity and reliability of the general health questionnaire (ghq-28) in college students of shiraz university. *JOURNAL OF PSYCHOLOGY.* (2002). 5(4): 381-398. (In Persian)
6. Kyle G, Graefe A & Manning R. Testing the dimensionality of place attachment in recreational settings. *Environment and behavior.* (2005). 37(2): 153-177.

مطالعات روانشناسی ورزشی

پژوهشگاه تربیتبدنی

فصلنامه مطالعات روانشناسی ورزش

زمستان ۱۴۰۲، دوره ۱۲، شماره ۴۶، صفحه‌های ۷۵-۹۲

تأثیر روان‌شناختی ورزش‌های همگانی: اثر تعدیل کنندگی دلستگی مکانی و سبک‌های شناختی

پریسا خواجه‌دهی^۱، محمدتقی اقدسی^{۲*}، بهزاد بهزادنیا^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی ورزش، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز

۲. استاد گروه رفتار حرکتی، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز

۳. استادیار گروه رفتار حرکتی، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز

Khajehdehi, P; Taghi Aghdasi, M; & Behzadniya, B. (2024). Psychological Impact of Public Sports: The Moderating Effect of Place Attachment and Cognitive Styles. *Sport Psychology Studies*, 12(46), 75-92. In Persian. DOI: 10.22089/SPSYJ.2022.12653.2307

دربافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۳/۲۸

پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۶/۱۹

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی تأثیر روان‌شناختی ورزش‌های همگانی با اثر تعدیل کنندگی دلستگی مکانی و سبک‌های شناختی انجام شد. تعداد ۲۲۳ ورزشکار در مراکز ورزش‌های همگانی شهر تبریز به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و پرسش‌نامه‌های سلامت عمومی گلدبرگ، دلستگی مکانی کایل و همکاران و آزمون گروهی شکل‌های نهفته ویتنکین و همکاران را تکمیل کردند. ازانجاكه آزمون کلموگروف‌اسمیرنف ($P < 0.05$) فرض نرمال‌بودن داده‌ها را تأیید نکرد، داده‌ها با روش‌های آماری همبستگی اسپیرمن، کروسکال-والیس و رگرسیون با آلفای $.05$ بروزی شد. نتایج آزمون همبستگی نشان داد، بین دلستگی مکانی و سلامت روان با در نظر گرفتن خردۀ مقیاس‌ها همبستگی بسیاری وجود داشت. تحلیل رگرسیون تک متغیره نشان داد، دلستگی مکانی $.95$ واحد متغیر سلامت روان را پیش‌بینی می‌کند که به معنی پیش‌بینی $.95$ درصد از تغییرات این متغیر است؛ یعنی با افزایش یک انحراف استاندارد در نمره دلستگی مکانی، نمره سلامت روان $.97$ انحراف استاندارد کاهش خواهد یافت. از سوی دیگر بین سبک شناختی و سلامت روان آزمودنی‌ها با در نظر گرفتن خردۀ مقیاس‌ها همبستگی معناداری به دست نیامد. نتایج آزمون کروسکال-والیس نشان داد که بین سه گروه مختلف سبک شناختی در نمرات متغیر سلامت روان با در نظر گرفتن خردۀ مقیاس‌ها در سطح آزمون $.05$ تفاوت معناداری وجود نداشت. درنهایت با در نظر داشتن تمامی یافته‌های پژوهش می‌توان نتیجه گرفت، دلستگی مکانی به عنوان متغیر تعدیل کننده، نمره‌های سلامت روان افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

واژگان کلیدی: ورزش همگانی، سبک شناختی، دلستگی مکانی، سلامت روان.

* Corresponding Author: Mohammad Taghi Aghdasi, Tel: 04113393250
E-mail: t_aghdasi@tabrizu.ac.ir, <https://orcid.org/0000-0001-8921-1856>

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

خواجه دهی و همکاران

ورژش کنند تا از مزایای آن بهره‌مند شوند؛ این مطلب مصداق واقعی ورزش‌های همگانی^۶ است (نخعی نیازی و همکاران، ۲۰۱۹). ورزش همگانی به عنوان یکی از مطلوب‌ترین فعالیت‌ها در تمام جوامع شناخته شده است (ویدوب^۷ و همکاران، ۲۰۱۸) و سیک زندگی را فعال می‌کند (ریس^۸ و همکاران، ۲۰۲۰). علاوه‌بر نقش ورزش در سلامت روان، پژوهش‌های متعددی تأثیر عوامل مختلف دیگر را بر ویژگی‌های روانی مدنظر قرار داده‌اند که از آن جمله می‌توان به نقش عوامل محیطی تأکید کرد. در همین رابطه، علم روان‌شناسی محیطی به این موضوع می‌پردازد که چگونه رفتار، احساسات و حس تندرستی انسان تحت تأثیر محیط کالبدی قرار می‌گیرد (بلوج‌شارکی و همکاران، ۲۰۱۸). به عنوان یکی از سطوح حس مکان (هاوثورن^۹ و همکاران، ۲۰۲۲)، از اوایل دهه ۱۹۸۰ و به دنبال طرح مفهوم مکان در دهه ۶۰، دلیستگی مکانی^{۱۰} به عنوان یکی از مفاهیم مهم نظری در حوزه روان‌شناسی محیطی مطرح شد و جایگاه تثبیت‌شده‌ای را به خود اختصاص داد (بولی^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۱؛ پورجعفر و همکاران، ۲۰۱۶). شوماخر و تیلور^{۱۲} دلیستگی مکانی را پیوند عاطفی یا ارتباط بین افراد و محیط سکونت‌شان و لاآن^{۱۳} آن را پیوند شناختی یا عاطفی با یک مکان یا محیط خاص تعریف می‌کنند. کایل^{۱۴} و همکاران نیز دلیستگی مکانی را میزان ارزشی می‌دانند که یک فرد به شرایط محیطی خاص می‌دهد یا آن را می‌شناسد. مورگان^{۱۵} آن را تجربه پیوندهای عاطفی طولانی-مدت با یک ناحیه جغرافیایی خاص و معنای توصیف-کننده آن پیوند معرفی می‌کند؛ بنابراین دلیستگی مکانی پیوند یا ارتباط عمیق افراد با مکان‌های خاص است که طی زمان از طریق ارتباطات متقابل مثبت و مکرر به وجود می‌آید (حسین-

مقدمه

به‌طور کلی مطالعات نشان داده‌اند که فعالیت بدنی در پیشگیری از کاهش عملکرد شناختی و بهبود عملکرد ذهنی و شناختی نقش دارد (اسکندرنژاد و همکاران، ۲۰۲۱). تکامل جسمانی، عصبی-عضلانی، شناختی و احساسی از اهداف سنتی ورزش است (شجاعی مولان، ۲۰۲۰)، اما ورزش به عنوان یکی از محبوب‌ترین فعالیت‌های بشری (تیچن^۱ و همکاران، ۲۰۲۰)، علاوه‌بر سلامت جسم بر سلامت روحی و روانی و اجتماعی فرد از جمله بهبود سطح اضطراب، تنش و افسردگی فواید زیادی دارد و در سازگاری فرد در جامعه و شخصیت فرد و کاهش فشارهای روانی مؤثر است و تعادل روانی ارگانیزم را برقرار می‌کند (مهدی‌لو و همکاران، ۲۰۲۱؛ لین^۲ و همکاران، ۲۰۲۰؛ ایشیکاوآ^۳ و همکاران، ۲۰۲۰؛ اقدسی و احمدی، ۲۰۱۶). در مطالعه‌ای مقطعی بین سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۵ در آمریکا، ارتباط میان ورزش بدنی و سلامت روان به طور تقریبی در یک و نیم میلیون نفر بررسی شد. نتایج نشان داد، افراد شرکت‌کننده در فعالیت ورزشی در مقایسه با آن دسته افرادی که فعالیت ورزشی نداشتند، طی یک ماه گذشته مشکلات روانی کمتری را گزارش کردند (چکرودو^۴ و همکاران، ۲۰۱۸). این مطلب حاکی از این است که هر نوع فعالیت ورزشی می‌تواند به عنوان یک الگوی رفتاری در طول زندگی از بیماری‌های روانی پیشگیری کرده یا آن‌ها را کنترل و درمان کند (کارترا^۵ و همکاران، ۲۰۲۰)؛ درنتیجه با توجه به آنچه گفته شد، افراد برای پاسخ‌گویی به مجموعه نیازها باید به طور منظم در هر زمان و مکان، با هر فرد یا گروه، شدت دلخواه و در هر رشته‌ای که علاقه‌مند هستند،

-
- 9. Hawthorne
  - 10. Place Attachment
  - 11. Boley
  - 12. Shumaker & Talor
  - 13. Low
  - 14. Kyle
  - 15. Morgan

- 1. Teychenne
- 2. Lin
- 3. Ishikawa
- 4. Chekroud
- 5. Carter
- 6. Public Sport
- 7. Widdop
- 8. Reece

علاوه بر این، استفاده از مکان‌های عمومی تجربه‌ای است که برای افراد براساس ویژگی‌هایی که دارند، یکسان نیست (خدائی و همکاران، ۲۰۱۵). اشخاص دارای تفاوت‌های فردی مهمی در زمینه مسائل شناختی هستند که در حل مشکلات و تصمیم‌گیری به آن اتکا می‌کنند. این تفاوت‌های فردی به سبک‌های شناختی^۶ معروف هستند (عزیزی و حسینی، ۲۰۱۶). سبک‌های شناختی، عادات یا رفتارهای ذهنی منظمی هستند که به راه حل مسئله، پردازش اطلاعات یا نقشه‌های ذهنی می‌پردازند (اوینیکورو^۷، ۲۰۱۵). درواقع، این سبک‌ها توانایی‌های دائمی بالقوه‌ای هستند که از فردی به فرد دیگر متغیر هستند و ممکن است بر یادگیری، بهویژه بر نحوه عملکرد فرد تأثیر بگذارند (خلیل‌پور و همکاران، ۲۰۲۱). در میان انواع سبک‌های شناختی، گسترده‌ترین مطالعات مربوط به سبک‌های وابسته به زمینه^۸ و مستقل از زمینه^۹ هستند (چن^{۱۰} و تساي^{۱۱}، ۲۰۱۲). به افاد دارای سبک وابسته به زمینه، کلی‌نگر و به افراد دارای سبک مستقل از زمینه، تحلیلی‌نگر می‌گویند؛ زیرا گروه اول شکل و زمینه را در ترکیبی کلی می‌بینند؛ بنابراین جداکردن شکل از زمینه برای آنان دشوار است و به دریافت الگو به صورت کلی علاقه دارند، اما گروه دوم شکل و زمینه را از هم جدا می‌بینند؛ بنابراین به راحتی می‌توانند آن‌ها را از هم جدا کنند و تمایل دارند الگو را به بخش‌های متفاوت تجزیه کرده، به جزئیات آن توجه کنند و کمتر تحت تأثیر محیط قرار بگیرند (رجایی و همکاران، ۲۰۲۰)؛ برای مثال، یادگیرندگان وابسته به زمینه، همیشه منتظر هستند معلم به آن‌ها بگوید چه کاری انجام دهند، اما یادگیرندگان مستقل از زمینه خلاق‌تر هستند و عادات مطالعه و راهبردهایی را ترجیح می‌دهند که مستقل باشند (الوال^{۱۲} و عیسی^{۱۳}، ۲۰۲۲). همچنین عنوان شده است که افراد وابسته

(آبادی، ۲۰۲۰). مفهوم دلبستگی به مکان برای چندین دهه بررسی شده (حسینی و همکاران، ۲۰۲۱) و مزایای روان‌شناختی آن تأیید شده است (کینگ^۱ و همکاران، ۲۰۲۲). در بسیاری از این مطالعات دلبستگی به مکان، به عنوان پیوند شناختی-عاطفی که بین افراد و محیط‌های مهم آن‌ها شکل می‌گیرد، تجربه مشترک انسانی است که پیامدهایی برای بهزیستی و سلامت روان آن‌ها دارد (اسکنل^۲ و گیفورد^۳، ۲۰۱۷) و نیز به عنوان پیش‌بینی‌کننده پیامدهای سلامت روان در گروه‌های آسیب‌پذیر مانند افراد دارای معلولیت روانی شناخته شده است (مارچسکی^۴ و همکاران، ۲۰۱۵). برخی مطالعات به طور مشابه دریافته‌اند که پیوندهای مکانی شکسته شده با مشکلات سلامت جسمانی، غمگینی، بیگانگی، و سرگردانی مرتبط است (اسکنل و گیفورد، ۲۰۱۷). از طرفی پژوهش‌ها نشان می‌دهند که دلبستگی اشتیاق به زندگی با دیگران و رفتار هدفمند را پایدار نگه می‌دارد (صادقی و همکاران، ۲۰۱۱) و نیز دلبستگی به مکان نقش مهمی را در انگیزه حضور، فعالیت و مراقبت در فضاهای عمومی شهری ایفا می‌کند (علیمردانی و همکاران، ۲۰۱۸). در این رابطه، دیدگاه معماری، فضاهای عمومی را به عنوان مکان‌هایی باز و قابل دسترس تعریف می‌کند و در حقیقت در تقابل با فضاهای خصوصی-جایی که دسترسی به آن محدود و کنترل شده است-قرار می‌گیرد (گارسیا رامون^۵ و همکاران، ۲۰۰۴). در این بین، پارک‌های شهری یکی از مهم‌ترین فضاهای عمومی شهر هستند که بستر تعاملات و مراودات اجتماعی شهروندان هستند (رسولی و همکاران، ۲۰۱۵) و همچنین مکانی برای انجام فعالیت‌های مختلف تفریحی و ورزشی معرفی شده‌اند (عبدوی و مهدی‌زاده، ۲۰۱۶).

-
- 8. Field Dependent
  - 9. Field Independent
  - 10. Chen
  - 11. Tsai
  - 12. Lawal
  - 13. Isah

- 1. Qing
- 2. Scannell
- 3. Gifford
- 4. Marcheschi
- 5. Garcia-Ramon
- 6. Cognitive Style
- 7. Onyekuru

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش

روش پژوهش به صورت توصیفی-پیامیشی و از نوع همبستگی بود.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری این پژوهش، همه ورزشکاران مراکز ورزش‌های همگانی شهر تبریز بودند که به روش نمونه‌گیری در دسترس، ۲۲۳ نفر از این جامعه بدون در نظر داشتن محدودیت سنی، جنسی و تحصیلی و... انتخاب شدند و پرسش‌نامه‌ها را تکمیل کردند. ملاک انتخاب افراد، مدت فعالیت ورزش منظم بیشتر از دو سال در یکی از مراکز ورزش‌های همگانی بود، اما به دلیل وجود پرسش‌نامه‌های مخدوش، درنهایت ۱۵۳ آزمودنی در این پژوهش مطالعه شدند. آزمودنی‌ها با آگاهی کامل پرسش‌نامه‌ها را تکمیل کردند.

ابزارهای گردآوری اطلاعات

-آزمون گروهی اشکال نهفته شده^۲ ویتکین که ویتکین و همکاران در سال ۱۹۷۱ طراحی کردند. در میان انواع سبک‌های شناختی، سبک‌های وابسته به زمینه و مستقل از زمینه، توجه زیادی را به خود معطوف داشته‌اند (رجایی و همکاران، ۲۰۲۰) و آزمون گروهی اشکال نهفته شده برای بررسی این سبک‌ها، در پژوهش‌های زیادی استفاده شده است که بر این اساس در پژوهش حاضر نیز به کار گرفته شد. این آزمون از سه بخش تشکیل شده است: بخش اول شامل هفت تصویر است که با دو دقیقه زمان برای تمرین ارائه می‌شود؛ بخش‌های دوم و سوم هر کدام دارای ۹ تصویر است و برای پاسخ به هر بخش پنج دقیقه زمان در نظر گرفته می‌شود. نمره آزمون از بخش‌های دوم و سوم به دست می‌آید و بین صفر، وابستگی کامل تا ۱۸ است. کامل، متغیر است و عدد ۹ نمره میانی است. آزمودنی باید در مدت ۱۲ دقیقه شکل‌های ساده‌ای را که در صفحه آخر این آزمون قرار می‌گیرد، درون مجموعه‌ای از شکل‌های دیگر بیابد و آن را رنگ‌آمیزی یا مشخص کند. به هر پاسخ درست

به میدان در مقایسه با افراد مستقل از میدان، عزت‌نفس کمتری دارند، مطبوع‌تر و پذیراتر هستند، خلاقیت کمتری دارند و بیشتر دارای جهت‌گیری اجتماعی‌اند. در مقابل، افراد مستقل از میدان، خودآگاهاند و در مقایسه با افراد وابسته به میدان، دارای آزادی عمل، خلاقیت و ابتکار بیشتری هستند و از جهت‌گیری غیراجتماعی برخوردارند (کجاف و خلیلی، ۲۰۰۳؛ ویتکین^۱ و همکاران، ۱۹۷۶). استقلال از زمینه و وابستگی به آن، به عنوان صفات شخصیتی در نظر گرفته می‌شود و همانند دیگر صفات شخصیتی می‌تواند بر تعداد زیادی از حیطه‌ها مانند حیطه‌های ورزشی تأثیر بگذارد (زنگی و همکاران، ۲۰۱۹).

ورزش و فعالیت جسمانی اثرات مثبتی بر عملکردهای جسمی و روانی دارد، اما نیاز است تأثیر عوامل محیطی از جمله دلبستگی مکانی و تفاوت‌های فردی افراد بر میزان این آثار با جزئیات بیشتری توضیح داده شود. در پژوهش‌هایی که تاکنون در حیطه روان‌شناسی ورزشی انجام گرفته‌اند، نقش دلبستگی مکانی به عنوان عامل مهمی در میان مؤلفه‌های محیطی که تأثیر زیادی بر سلامت روان افراد دارد، بسیار کمرنگ بوده و نادیده گرفته شده است. با انجام این پژوهش سعی می‌شود تأثیر یکی از مهم‌ترین مفاهیم نهفته در حوزه روان‌شناسی محیط یعنی دلبستگی مکانی بر میزان آثار روان‌شناسی ورزش بررسی شود. از سوی دیگر با مرور ادبیات مربوط به بهداشت روانی و ورزش همگانی مشخص می‌شود که در اغلب موارد از تفاوت‌های فردی افراد در زمینه شناختی غفلت شده است و بیشتر پژوهش‌ها بر روابط میان یادگیری حرکتی و سبک‌های شناختی یا بر تأثیر سبک شناختی افراد بر میزان مشارکت افراد در فعالیت‌های ورزشی پرداخته‌اند؛ بنابراین در این مطالعه به‌طور خاص بر روابط میان سبک شناختی افراد و سلامت روان آن‌ها توجه می‌شود. دلبستگی مکانی به عنوان مؤلفه اجتماعی و سبک شناختی به عنوان مؤلفه فردی در این مطالعه مدنظر پژوهشگر است.

2. Group Embedded Figures Test (GEFT)

1. Witkin

-پرسش‌نامه دلبستگی مکانی^۴ کایل و همکاران (۲۰۰۵): این ابزار حاوی ۱۲ گویه و سه مؤلفه است: هویت مکانی (این پارک برای من مفهوم و معانی زیادی دارد)، وابستگی مکانی (من ورزش در این پارک را با هیچ تفریح دیگری عوض نمی‌نمم) و پیوند اجتماعی (من خاطرات دلنشیں و شیرین بسیاری از حضور در این پارک دارم). پایابی و روایی این پرسش‌نامه در نمونه ایرانی بررسی شد و بهترتیپ برای هریک از مؤلفه‌های هویت مکانی، وابستگی مکانی و پیوند اجتماعی، پایابی^{۰/۸۷}،^{۰/۹۱} و^{۰/۸۵} و روایی^{۰/۷۱}،^{۰/۷۹} و^{۰/۶۳} گزارش شد که مقادیر قابل قبولی است (حیدری و همکاران، ۲۰۲۰؛ کایل و همکاران، ۲۰۰۵).

روش پردازش داده‌ها

برای تجزیه و تحلیل‌های آماری از روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شد. آمار توصیفی برای بررسی و توصیف متغیرها مانند فراوانی، میانگی و انحراف استاندارد به کار رفت. برای بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها از آزمون کلموگروف آسپرینف ($P > 0.05$) استفاده شد. همبستگی بین متغیرها از طریق همبستگی اسپیرمن انجام گرفت. برای بررسی تفاوت سلامت روان در سه گروه سیک شناختی از آزمون کروسکال-والیس با سطح معناداری 0.05 استفاده شد. بهمنظور تعیین رابطه رگرسیونی میان متغیر پیش‌بین (دلبستگی مکانی) و متغیر ملاک (سلامت روان) روش آماری تحلیل خطی تک متغیر به روش enter با آلفای 0.05 به کار رفت. تحلیل‌ها با استفاده از نرم‌افزار اس‌پیاس اس نسخه ۲۶ در سطح معناداری 0.05 انجام گرفت.

یک نمره تعلق می‌گیرد و هرچه نمره آزمودنی بیشتر باشد، نشانه مستقل بودن از زمینه است (خلیلپور و همکاران، ۲۰۲۱؛ بهرامی و همکاران، ۲۰۲۰)، ضریب پایابی این آزمون در نمونه خارجی برای مردان^{۰/۸۲} و برای زنان^{۰/۷۹} و روایی هم‌زمان آن برای مردان^{۰/۸۲} و برای زنان^{۰/۶۳} بود. در نمونه ایرانی، موسوی (۱۹۹۹) ضریب همسانی درونی این آزمون را به روش آلفای کرونباخ^{۰/۸۷} به دست آورد و پایابی^{۰/۹۱} بود. وی به‌منظور بررسی روایی همگرایی این آزمون، ضریب همبستگی آن با آزمون هوش ریون^{۰/۶۲} به دست آورد. همچنین در بررسی کدیور و عبدالله‌پور، مقدار پایابی این آزمون از طریق آلفای کرونباخ^{۰/۸۷} به دست آمد (به نقل از خلیلپور و همکاران، ۲۰۱۹؛ رجایی و همکاران، ۲۰۲۰؛ زنگی و همکاران، ۲۰۱۸).

-پرسش‌نامه سلامت عمومی^۱ گلدبرگ^۲، که اوین بار گلدبرگ در سال ۱۹۷۲ با ۶۰ سؤال طراحی کرد. بعدها فرم کوتاه‌شده آن با ۲۸ سؤال چهارگزینه‌ای در پیوستار بیش از حد معمول، در حد معمول، کمتر از حد معمول و خیلی بدتر از حد معمول ارائه شد که سلامت عمومی افراد را در قالب چهار بعد عالم جسمانی، اضطراب و بی‌خوابی، اختلال در عملکرد اجتماعی و افسردگی می‌سنجد. ضریب اعتبار این پرسش‌نامه در مطالعه تقوی به سه روش دوباره‌سنجدی، تصنیفی و آلفای کرونباخ، بهترتیپ^{۰/۷۰}،^{۰/۹۰} و^{۰/۹۰} گزارش شد. همچنین این پرسش‌نامه هم‌زمان با یک آزمون موازی^۳ سنجیده شد که ضریب همبستگی دو آزمون برابر با ۰.۵۵ بود و ضرایب همبستگی بین خردآزمون‌های این پرسش‌نامه با نمره کل بین^{۰/۷۲} تا^{۰/۸۷} گزارش شد که بیانگر اعتبار بسیار آن است (تفوی، ۲۰۰۲).

جدول ۱- میانگین و انحراف استاندارد نمرات

Table 1- Mean and standard deviation of scores

انحراف استاندارد Standard Deviation	میانگین Mean	متغیر Variable
		سبک شناختی Cognitive Style
.25	.45	

3. Middlesex Hospital Questionnaire (MHQ)
4. Place Attachment Questionnaire

1. General Health Questionnaire (GHQ-28)
2. Goldberg

جدول ۱- میانگین و انحراف استاندارد نمرات

Table 1- Mean and standard deviation of scores

انحراف استاندارد Standard Deviation	میانگین Mean	متغیر Variable
.40	.72	سلامت روان Mental Health
.49	.74	علائم جسمانی Physical Symptoms
.56	.81	اضطراب Anxiety
.42	.91	اختلال در عملکرد اجتماعی Social Dysfunction
.57	.40	افسردگی Depression
.57	4.10	دلبستگی مکانی Place Attachment
.73	4.07	هویت Identity
.68	4.27	وابستگی مکانی Place Dependence
.70	3.84	پیوند اجتماعی Social Bonding

داده شده است.

یافته‌ها

آمار توصیفی با درنظر گرفتن خرده‌مقیاس‌ها در جدول شماره یک و فراوانی سه گروه سبک شناختی نیز در جدول شماره دو نشان

جدول ۲- فراوانی سه گروه سبک شناختی

Table 2- Frequency of three groups of cognitive style

درصد Percent	فراوانی Frequency	سبک شناختی Cognitive Style
33.3	51	وابسته به زمینه Field Dependent
30.7	47	بی‌طرف Neutral
35.9	55	مستقل از زمینه Field Independent
100.0	153	مجموع Total

نرمال بودن توزیع داده‌ها بررسی شد. آزمون کلموگروف-اسپیرنف این فرض را تأیید نکرد؛ بنابراین از آزمون‌های ناپارامتریک استفاده شد و همبستگی بین متغیرها به روش اسپیرمن بررسی شد. نتایج در جداول شماره سه و شماره چهار ارائه شده است.

میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای مربوط به ۱۵۳ آزمودنی مطابق جدول شماره یک به دست آمد. براساس جدول شماره دو، ۵۱ نفر از آزمودنی‌ها ($33/3$ درصد) دارای سبک شناختی وابسته به زمینه، ۴۷ نفر ($30/7$ درصد) بی‌طرف و ۵۵ نفر ($35/9$ درصد) مستقل از زمینه بودند. برای انجام سایر آزمون‌ها، فرض

جدول ۳- همبستگی بین سبک شناختی و سلامت روان با در نظر گرفتن خرده‌مقیاس‌ها

Table 3- Correlation between cognitive style and mental health considering subscales

سبک شناختی Cognitive Style		متغیر Variable
1	Spearman correlation همبستگی اسپیرمن Significance سطح معناداری	سبک شناختی Cognitive Style
.05 .55	Spearman correlation همبستگی اسپیرمن Significance سطح معناداری	سلامت روان Mental Health
.14 .09	Spearman correlation همبستگی اسپیرمن Significance سطح معناداری	علائم جسمانی Physical Symptoms
-.06 .43	Spearman correlation همبستگی اسپیرمن Significance سطح معناداری	اضطراب Anxiety
.09 .27	Spearman correlation همبستگی اسپیرمن Significance سطح معناداری	اختلال در عملکرد اجتماعی Social Dysfunction
-.03 .71	Spearman correlation همبستگی اسپیرمن Significance سطح معناداری	افسردگی Depression

جدول ۴- همبستگی بین سلامت روان و دلبستگی مکانی با در نظر گرفتن خرده‌مقیاس‌ها

Table 4- Correlation between mental health and place attachment considering subscales

Depression افسردگی	انخال عملکرد اجتماعی Social Dysfunction	Anxiety اضطراب	Physical Symptoms	علائم جسمانی Physical Symptoms	سلامت روان Mental Health	متغیر Variable
-.67** .00	-.64** .00	-.81** .00	-.76** .00	-.97** .00	همبستگی اسپیرمن Spearman correlation سطح معناداری Significance	دلبستگی مکانی Place Attachment
-.49** .00	-.49** .00	-.62** .00	-.58** .00	-.76** .00	همبستگی اسپیرمن Spearman correlation سطح معناداری Significance	هویت Identity
-.56** .00	-.52** .00	-.65** .00	-.55** .00	-.74** .00	همبستگی اسپیرمن Spearman correlation سطح معناداری Significance	وابستگی مکانی Place Dependence
-.57** .00	-.54** .00	-.65** .00	-.69** .00	-.82** .00	همبستگی اسپیرمن Spearman correlation سطح معناداری Significance	پیوند اجتماعی Social Bonding

** همبستگی در سطح ۰/۰۱ معنادار است.

**The correlation is significant at the 0.01 level.

جدول ۵- تفاوت سلامت روان با در نظر گرفتن خردده مقیاس‌ها بین سه گروه سبک شناختی (مستقل از زمینه، بی‌طرف و وابسته به زمینه)

Table 5- Difference between mental health considering subscales between three cognitive stylistic groups (Field independent, Neutral, and Field dependent)

متغیر	Kruskal-Wallis	درجه آزادی	معناداری
سلامت روان	1.83	2	.40
علائم جسمانی	4.25	2	.12
اضطراب	1.20	2	.55
اختلال عملکرد اجتماعی	5.63	2	.06
افسردگی	.12	2	.94

متغیر گروه‌بندی: سبک شناختی $P < 0.05$

در نظر گرفتن خردده مقیاس‌ها در سطح آزمون ۰/۰۵ تفاوت معناداری وجود ندارد. در ادامه روند پژوهش، به منظور ارزیابی قدرت تبیین متغیر دلبستگی مکانی مطرح شده در پژوهش که روابط آن با سلامت روان قبلًا به آزمون گذاشته شد و همبستگی ۰/۹۷- به دست آمد، از روش تحلیل خطی تک متغیره، به روش enter استفاده شد. برای استفاده از رگرسیون، با توجه به نتایج آزمون فرضیه‌ها، تنها متغیر پیش‌بینی در معادله وارد شد که براساس نتایج آزمون‌های انجام شده، رابطه معناداری میان آن-ها با متغیر ملاک مشاهده شد؛ بنابراین شاخص دلبستگی مکانی به عنوان متغیر پیش‌بین مدنظر قرار گرفت. نتایج آزمون رگرسیون در جدول شماره شش مشاهده می‌شود.

نتایج جدول شماره سه، همبستگی معناداری را بین سبک-شناختی و سلامت روان، با در نظر گرفتن خردده مقیاس‌ها نشان نمی‌دهد؛ با این حال، نتایج همبستگی بین متغیرهای مربوط به سلامت روان (با در نظر گرفتن خردده مقیاس‌ها) و دلبستگی مکانی (با در نظر گرفتن خردده مقیاس‌ها) که در جدول شماره چهار ارائه شده است، نشان داد که همه همبستگی‌ها معنادار هستند. در ادامه به منظور بررسی تفاوت سلامت روان با در نظر گرفتن خردده مقیاس‌ها بین سه گروه سبک شناختی (وابسته به زمینه، بی‌طرف و مستقل از زمینه) از آزمون ناپارامتریک کروسکال-والیس استفاده شد. نتایج این آزمون در جدول شماره پنج نشان داده شده است. نتایج این آزمون بیان می‌کند که بین سه گروه مختلف سبک شناختی در نمرات متغیر سلامت روان با

جدول ۶- پیش‌گویی سلامت روان از متغیر دلبستگی مکانی

Table 6- Predicting mental health from place attachment variable

متغیر پیش‌بین	Predictor variable	پتا (غیر استاندارد)	Unstandardized beta	خطای استاندارد	Beta	مقدار تی	T-value	متغیر پیش‌بین	P-value
مقدار ثابت	Constant	3.44	.05			69.80	.00		
دلبستگی مکانی	Place Attachment	-.67	.01		-.97	-55.75	.00		

توجه: $R = .97$ $R^2 = .95$ $ADJ.R^2 = .95$ $p < 0.05$ $R = .97$ $R^2 = .95$ متغیر وابسته: سلامت روانNote: $R = .97$ $R^2 = .95$ $ADJ.R^2 = .95$ $p < 0.05$ Dependent variable: mental health

این بود که دلبستگی مکانی $0/95$ واحد متغیر سلامت روان را پیش‌بینی می‌کند که به معنی پیش‌بینی 95 درصد از تغییرات این متغیر است؛ یعنی با افزایش یک انحراف استاندارد در نمره دلبستگی مکانی، نمره سلامت روان $0/97$ انحراف استاندارد کاهش خواهد یافت. در مقابل، طبق نتایج جدول شماره سه، همبستگی معناداری میان متغیر سبک شناختی و سلامت روان و خرده‌مقیاس‌های آن به دست نیامد. به دلیل نبود منابع جدید در این باب به نتایج پژوهش کجیف و خلیلی (۲۰۰۳) استناد شد که تنها مطالعه مرتبط با موضوع پژوهش حاضر است. آن‌ها در پژوهش خود با عنوان «بررسی رابطه روان پریش گرایی، استقلال-وابستگی میدانی و خلاقیت دانشجویان دانشگاه اصفهان» دریافتند، رابطه منفی معناداری میان استقلال-وابستگی میدانی و روان پریش گرایی وجود دارد؛ یعنی هرچه میزان روان پریش گرایی بیشتر باشد، نمرات استقلال-وابستگی میدانی کم می‌شود که با کم شدن نمرات، استقلال از زمینه کاهش می‌یابد و فرد به سمت وابستگی به زمینه گرایش دارد. ما نیز با توجه به ویژگی‌های منحصر به فرد افراد وابسته به زمینه و مستقل از زمینه که به صورت مختصر در بخش مقدمه به آن اشاره شد، انتظار مشاهده روابط معناداری میان نمرات متغیرهای سلامت روان و سبک شناختی افراد داشتیم که این انتظار به نحو مطلوب در پژوهش حاضر برآورده نش. این امر ممکن است به این دلیل باشد که شرکت‌کنندگان در روند تکمیل پرسشنامه سبک شناختی، به دلیل زمان بر بودن آزمون و تحلیلی بودن آن دقت و حوصله کافی صرف نکردند و در مقابل،

همان‌گونه که از مقدار P-Value متغیر پیش‌بین مشخص است، دلبستگی مکانی به صورت معناداری سلامت روان را پیش‌بینی می‌کند. این یافته‌ها نشان می‌دهد که دلبستگی مکانی (متغیر مستقل) $0/95$ واحد متغیر سلامت روان را پیش‌بینی می‌کند که به معنی پیش‌بینی 95 درصد از تغییرات این متغیر است؛ یعنی با افزایش یک انحراف استاندارد در نمره دلبستگی مکانی، نمره سلامت روان $0/97$ انحراف استاندارد کاهش خواهد یافت.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف بررسی آثار روان‌شناختی ورزش‌های همگانی با اثر تعدیل کنندگی دو متغیر دلبستگی مکانی و سبک‌های شناختی انجام شد. نتایج جدول شماره چهار پژوهش نشان داد، متغیر دلبستگی مکانی و خرده‌مقیاس‌های آن همبستگی منفی زیادی با سلامت روان و خرده‌مقیاس‌های آن دارد. این نتایج با یافته‌های مطالعات اسکنل و گیفورد (۲۰۱۷) که سیزده مزیت روان‌شناختی را در رابطه با دلبستگی مکانی عنوان کردند، همسوست. همچنین نتایج پژوهش حاضر می‌تواند با مطالعه مارچسکی و همکاران (۲۰۱۵) که عنوان شده است دلبستگی مکانی باعث بهبود کیفیت زندگی بیماران با مشکلات روانی می‌شود، همسوست. از طرفی به دلیل وجود ارتباط معنادار بین متغیرهای سلامت روان و دلبستگی مکانی، قدرت تبیین متغیر دلبستگی مکانی نیز ارزیابی شد که یافته‌ها نشان داد، دلبستگی مکانی به صورت معناداری سلامت روان را پیش‌بینی می‌کند. در واقع یافته‌ها حاکی از

خواجه دهی و همکاران

را درخصوص ارتباط میان مشارکت کودکان در فعالیت بدنی و ویژگی‌های محیطی به دست آورد (دیویسون^۱ و لاوسون^۲، ۲۰۰۶؛ بنابراین می‌توان گفت دلیستگی مکانی که جزو عوامل محیطی محسوب می‌شود، می‌تواند بر مشارکت ورزشی و در پی آن آثار روان‌شناسختی ورزش تأثیرگذار باشد.

از طرفی مکان بهنهایی برای ایجاد دلیستگی به مکان، کافی نیست (آزادی و همکاران، ۲۰۱۷). در تبیین این جمله به چهار عامل اصلی تأثیرگذار بر ایجاد حس دلیستگی مکان شامل ویژگی‌های مکان، ویژگی‌های فردی و اجتماعی افراد، مدت زمان سکونت و تعامل با مکان و همچنین مشارکت اجتماعی اشاره می‌شود (پورجعفر و همکاران، ۲۰۱۶). درحقیقت تعامل بین انسان و مکان رابطه‌ای پیچیده است که شامل فضا و زمان می‌شود (رشید و همکاران، ۲۰۲۱) و در دلیستگی به مکان، اغلب روابط بلندمدت بر پیوند عاطفی و صمیمی با مکان مرکز می‌شود (آزادی و همکاران، ۲۰۱۷)؛ ازین‌رو آزمودنی‌هایی که در پژوهش حاضر مدت‌زمان طولانی را در پارک خاصی به فعالیت پرداخته بودند، دلیستگی مکانی بیشتری داشتند؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود، محققان در پژوهش‌های آینده به نقش ویژه ساقیه فعالیت ورزشی در پژوهش خود بپردازند.

گفتنی است در روند پژوهش مشکلات و محدودیت‌هایی وجود داشت که از جمله می‌توان به تمرکز کافی نداشتن آزمودنی‌ها در تکمیل پرسش‌نامه‌ها پس از فعالیت ورزشی در پارک اشاره کرد. این امر می‌تواند به علت سردی هوا باشد که در ماه آذر اقدام به جمع‌آوری پرسش‌نامه کردیم. خستگی پس از فعالیت نیز می‌تواند عامل تأثیرگذار دیگر بر بی‌توجهی و دقت آزمودنی‌ها باشد. به نظر می‌رسد، این عوامل بیشتر در روند تکمیل آزمون شکل‌های نهفته شده که تحلیل و تمرکز بیشتری را از سوی آزمودنی‌می‌طلبید، تأثیرگذارند و دو پرسش‌نامه دیگر یعنی سلامت عمومی و دلیستگی مکانی با صرف دقت بیشتری پاسخ داده شده. بهر حال پیشنهاد می‌شود که محققان در پژوهش‌های

سؤالات پرسش‌نامه‌های سلامت روان و دلیستگی مکانی را با توجه و آگاهی بیشتری تکمیل کردن.

در ادامه با توجه به نتایج جدول شماره چهار ممکن است این اعدا درست باشد که دلیستگی مکانی موجب ایجاد نوعی انگیزه در افراد برای حضور در مکان (علیمردانی و همکاران، ۲۰۱۸) (که در این پژوهش پارک‌های عمومی مدنظر محقق بود) و به مرأت موجب پرداختن به فعالیت‌های ورزشی می‌شود که با توجه به آثار روانی درخور توجه فعالیت‌های ورزشی، این امر به بهبود سلامت روانی افراد منجر می‌شود. برای تبیین بیشتر این مطلب باید گفت، حسی که مردم به فضاهای شهری خود دارند و درواقع رابطه عاطفی فرد و مکان، بر انتخاب نحوه حضور آن‌ها در فضای تأثیر بسیاری دارد (علیمردانی و همکاران، ۲۰۱۸). درواقع این دلیستگی است که می‌تواند زمینه‌ساز انتخاب مکان‌هایی برای سکونت افراد، گذران اوقات فراغت و مشارکت در انواع فعالیت‌های اجتماعی ... باشد (اسکنل و گیفورد، ۲۰۱۴). حس دلیستگی به مکان به عنوان عامل مهمی در کالبد شهر و فضا می‌تواند نقش کلیدی در رفتار افراد نسبت به محیط ایجاد کند که این امر ضمن آنکه منشعب از تجربه‌ها، رفتار و سازمان اجتماعی و احساسی افراد است، محرك انگیزه‌های رفتاری آن‌ها نیز است و هدفمندی رفتاری را برقرار می‌کند (کاملی و حسینی، ۲۰۱۹). همچنین یکی از عوامل تأثیرگذار بر دلیستگی مکانی، فعالیت‌ها و تعاملات بین انسان-مکان و انسان-انسان در آن مکان است (صادقی و همکاران، ۲۰۱۱)؛ یعنی زمانی که افراد در پارک‌های شهری به صورت مستمر به فعالیت ورزشی می‌پردازند و از مزایای آن بهره‌مند می‌شوند، این امر موجب ایجاد نوعی دلیستگی در افراد به آن مکان خاص می‌شود.

از سوی دیگر با در نظر داشتن این مطلب که دلیستگی مکانی به عنوان یکی از مقاومت‌های مهم در حوزه روان‌شناسی محیطی مطرح بوده که همواره مدنظر طراحان است (پورجعفر و همکاران، ۲۰۱۶)، پژوهشی با این عنوان که «آیا خواص فیزیکی محیط بر فعالیت بدنی کودکان تأثیرگذار است؟» شواهد اولیه‌ای

2. Lawson

1. Davison

می‌شود، با افزایش ایستگاه‌های ورزش همگانی و به دنبال آن افزایش مشارکت افراد، سبب افزایش حس دلبستگی مکان در شرکت‌کنندگان و دربی آن بهره‌مندی از آثار روانی درخور توجه ورزش و فعالیت بدنی در این فضاهای شوند.

تشکر و قدردانی

از تمامی اساتید محترم خود که من را در نگارش این مقاله راهنمایی کرده و نیز از عزیزان فعال در ورزش‌های همگانی شهر تبریز که در جمع‌آوری داده‌ها کمک‌های خود را دریغ نکردند، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

آینده با درنظرداشتن این محدودیت‌ها تلاش خود را در انجام هرچه دقیق‌تر پژوهش‌ها به کار بندند.

پیام مقاله

طراحان فضای شهری و پارک‌های عمومی برای افزایش مشارکت هرچه بیشتر افراد در فعالیت‌های ورزشی و به دنبال آن بالارفتن سطح سلامت عمومی افراد، در طراحی فضاهای عمومی و شهری، توجه به عامل مهم دلبستگی مکانی را در نظر داشته باشند. همچنین به مسئولان ورزش‌های همگانی پیشنهاد

منابع

1. Abdavi, F., & Mehdizadeh, A. (2016). Determination of Urmia citizens'public sport needs, regarding sport areas. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 15(31), 1-25. (In Persian).
2. Aghdasi, M. T., & Ahmadi, A. (2016). Relationships among controlling coach behaviors, psychological needs thwarting, sport devaluation and intention to continue sport participation in adolescent athletes. *Journal of Sport Psychology Studies*, 5(17), 57-70. (In Persian).
3. Alimardani, M., Mohammadi, M., & Zibaee Farimani, N. (2018). the effect of place attachment- walking- on health issue at neighborhood level (Case study: Motahary neighborhood in Mashhad city). *Armanshahr Architecture & Urban Development*, 10(21), 193-204. (In Persian).
4. Azadi, M., Taghipour, M., & Nasibi, S. (2017). Survey of place attachment among children (Case study: Qasrdasht Bazaar neighborhood of Shiraz). *Iranian Architecture and Urban Planning*, 8, 165-179. (In Persian).
5. Azizi, H., & Hoseini, F. (2016). Effect of external and internal focus of attention instructions in field dependence and independence on performance and learning of dart throwing. *Motor Behavior*, 7(22), 131-148. (In Persian).
6. Bahrami, A., Moradi, J., & Rasouli P. (2020). The relationship between cognitive styles, attention and performance of shooting skill. *International Journal of Motor Control and Learning*, 2(3), 23-30.
7. Baloch Sharki, A., Moradgholi, M., Baloch Sharki, K., & Dadour, Gh. (2018). The role of court architecture influenced by environmental psychology and Islamic architecture. *Journal of Architecture*, 1(6), 109-123 . (In Persian).
8. Boley, B. B., Strzelecka, M., Yeager, E. P., Ribeiro, M. A., Aleshinloye, K. D., ..., & Mimbs, B. P. (2021). Measuring place attachment with the Abbreviated Place Attachment Scale (APAS). *Journal of Environmental Psychology*, 74, 101-577.
9. Boustanban Ghaziyan, M., & Hosseini, F. S. (2018). Mediating role of cognitive styles on the relationship between mindfulness and accuracy penalty. *Sport Psychology Studies*, 7(24), 1-17. (In Persian).
10. Carter, S. J., Baranauskas, M. N., & Fly, A. D. (2020). Considerations for obesity, vitamin D, and physical activity amid the COVID-19 pandemic. *Obesity*, 28(7), 1176-1177.

خواجہ دھی و همکاران

11. Chekroud, S. R., Gueorguieva, R., Zheutlin, A. B., Paulus, M., Krumholz, H. M., ..., & Chekroud A. M. (2018). Association between physical exercise and mental health in 1· 2 million individuals in the USA between 2011 and 2015: a cross-sectional study. *The Lancet Psychiatry*, 5(9), 739-746.
12. Chen, C. M., & Tsai, Y. N. (2012). Interactive augmented reality system for enhancing library instruction in elementary schools. *Computers & Education*, 59(2), 638-652.
13. Davison, K. K., & Lawson, C. T. (2006). Do attributes in the physical environment influence children's physical activity? A review of the literature. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 3(1), 1-17.
14. Eskandarnejad, M., Mollaeei Zangi, F., & Fathirezaie, Z. (2021). The effect of aerobic exercise on visual memory capacity sight sedentary students according to the cognitive styles. *Sport Psychology Studies*, 10(35), 281-296. (In Persian).
15. Garcia-Ramon, M. D., Ortiz, A., & Prats, M. (2004). Urban planning, gender and the use of public space in a peripheral neighbourhood of Barcelona. *Cities*, 21(3), 215-223.
16. Hawthrone, T. L., Toohy, K. R., Yang, B., Graham, L., Lorenzo, E. M., Torres, H., et al. (2022). Mapping emotional attachment as a measure of sense of place to identify coastal restoration priority areas. *Applied Geography*, 138, 102608.
17. Heidari, K., Heydarinejad, S., Saffari, M., & Khatibi, A. (2020). How does seriousness in leisure effect on place attachment of unprofessional athletes? *Research on Educational Sport*, 8(19), 91-114. (In Persian).
18. Hosseini Abadi, S. (2020). Analysis of the impact of place attachment and social capital on the sense of security in the neighborhoods of Sabzevar city. *Scientific and Research Quarterly of New Approaches in Human Geography*, 12(4), 652-667. (In Persian).
19. Hosseini, F., Sajadzadeh, H., Aram, F., & Mosavi, A. (2021). The impact of local green spaces of historically and culturally valuable residential areas on place attachment. *Land*, 10(4), 351.
20. Ishikawa, M., Yokoyama, T., Nishi, N., & Miura H. (2020). Study of the relationship between body mass index, body image, and lifestyle behaviors: A community survey in Fiji. *JMA Journal*, 3(1), 41-50.
21. Kajbaf, M. B., & Khalili, M. (2003). Examining the relationship between psychopathy, field independence-dependence and creativity of Isfahan University students. *Cognitive Science News*, 5(3), 17-23. (In Persian).
22. Kameli, M., & Hosseini, S. (2019). Modeling the structural relationship of environmental order, sense of belonging and attachment to a place with the level of security. *Journal of Resilient City*, 2(5). (In Persian).
23. Khalilpour, Z., Aghdasi, M., & Zamani Sani, S. H. (2021). Investigating the relationship between learning styles and cognitive styles in athletic students with the moderating effect of academic levels and gender. *Journal of Motor Learning and Movement*, 13(2), 203-217. (In Persian).
24. Khodaee, Z., Rafiean, M., Dadashpoor, H., & Taghvaei, A. A. (2015). The effect of physical capacities on the place attachment from the view of teenagers in Tehran. *Geographical Urban Planning Research (GUPR)*, 3(1), 33-54. (In Persian).
25. Kyle, G., Graefe, A., & Manning, R. (2005). Testing the dimensionality of place attachment in recreational settings. *Environment and Behavior*, 37(2), 153-177.
26. Lawal, S., & Isah, A. M. (2022). Effects of cognitive styles on the academic performance of primary school pupils with aphasia in Sokoto State, Nigeria. *West African Journal of Educational Sciences and Practice*, 1(1), 51-61.
27. Lin, L., Liu, J., Cao, X., Wen, S., Xu, J., Xue, Z., & Lu, J. (2020). Internet addiction mediates the association between cyber victimization and psychological and physical symptoms: Moderation by physical exercise. *BMC Psychiatry*, 20(1), 1-8.

28. Mahdiloo, A., Zareyan, E., & Jamshidi, A. (2021). The relationship between physical activity, academic engagement, and psychological factors among university students during the quarantine. *Sport Psychology Studies*, 1(37), 259-288. (In Persian).
29. Marcheschi, E., Laike, T., Brunt, D., Hansson, L., & Johansson, M. (2015). Quality of life and place attachment among people with severe mental illness. *Journal of Environmental Psychology*, 41, 145-154.
30. Mollaei Zangi, F., Eskandarnejad, M., & Fathi Rezaei, Z. (2019). Assessment of sedentary student aerobics learning according to cognitive styles. *Motor Behavior*, 11(35), 49-62. (In Persian).
31. Nakhaei Niazi, A., Khorami Khoramabadi, G., & Abbasnejad, I. (2019). Investigation on motivations and barriers for tendency to the "sports for all" among the students of State, Payame Noor and Islamic Azad Universities of Mashhad. *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 15(30), 411-420. (In Persian).
32. Onyekuru, B. U. (2015). Field dependence-field independence cognitive style, gender, career choice and academic achievement of secondary school students in emohua local government area of rivers state. *Journal of Education and Practice*, 6(10), 76-85.
33. Pourjafar, M., Izadi, M. S., & Khabiri, S. (2016). Place attachment; Conceptualization, principals and criteria. *Hoviatshahr*, 9(24), 43-54. (In Persian).
34. Qing, C., Guo, S., Deng, X., Wang, W., Song, J., & Xu, D. (2022). Stay in risk area: Place attachment, efficacy beliefs and risk coping. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(4), 2375.
35. Rajaei, M., Safavi, S., & Movahedi, A. R. (2020). The effect of practice with ebbinghaus' illusion (Large target perception–small target perception) in field dependence and field independence individuals on a targeting skill performance. *Motor Behavior*, 12(39), 33-50. (In Persian).
36. Rashid Kalvir, H., Hassanzadeh, P., & Akbari, H. (2021). Comparison of place attachment, psychological reaction and social well-being in residents of private houses and apartments in Rasht city. *Social Psychology Research*, 11(41), 79-102. (In Persian).
37. Rasooli, S. H., Derakhshandeh, M., & Mirkazemi, A. S. (2015). *Qualitative study of the development of urban parks and urban green space in optimizing the use of citizens in urban planning*. Paper presented at the International Conference on New Research in Civil Engineering, Architecture and Urban Planning, Berlin-Germany. (In Persian).
38. Reece, L., McInerney, C., Blazek, K., Foley, B., Schmutz, L., Bellew, B., & Bauman, A. (2020). Reducing financial barriers through the implementation of voucher incentives to promote children's participation in community sport in Australia. *BMC Public Health*, 20(1), 1-7.
39. Sadeghi, F. R., Daneshgar, M. G., & Dejdar, O. (2011). Studying the relationship between skeletal scheme of residential complexes and sense of interest to the place among the residents. *Journal of Urban and Rural Management*, 10(30), 253-264. (In Persian).
40. Scannell, L., & Gifford, R. (2014). Psychology of place attachment. *Journal of Environmental Psychology*, 35, 322-335.
41. Scannell, L., & Gifford, R. (2017). The experienced psychological benefits of place attachment. *Journal of Environmental Psychology*, 51, 256-269.
42. Shojaei Molan, Z. (2020). *The effect of sports participation on vitality, happiness and social adjustment in sports science students familiar with local and indigenous games* (Master's thesis). University of Tabriz, Tabriz. (in Persian).
43. Taghavi, S. (2002). Validity and reliability of the General Health Questionnaire (GHQ-28) in college students of Shiraz university. *Journal of Psychology*, 5(4), 381-398. (In Persian).

44. Teychenne, M., White, R. L., Richards, J., Schuch, F. B., Rosenbaum, S., & Bennie J. A. (2020). Do we need physical activity guidelines for mental health: What does the evidence tell us? *Mental Health and Physical Activity*, 18, 100315.
45. Widdop, P., King, N., Parnell, D., Cutts, D., & Millward, P. (2018). Austerity, policy and sport participation in England. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 10(1), 7111-24.
46. Witkin, H. A., Moore, C. A., Oltman, P. K., Goodenough, D. R., & Friedman, F. (1976). The role of the field-dependent and field-independent cognitive styles in academic evolution: A longitudinal study. *Research Bulletin Series*, 1976(2), i-42.